

ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

01033, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 39-41
[http:// www.nas.gov.ua/tradeunion/](http://www.nas.gov.ua/tradeunion/); E-mail: centrekom_nanu@ukr.net

04.07.2024 р. №01-04/04

Міністру освіти і науки України
О.В.Лісовому

Шановний пане Міністре!

Профспілка працівників НАН України звертається до Вас у зв'язку з резонансом, який викликало серед її членів прийняття Міністерством освіти і науки наказу України від 24.06.2024 № 910 «Про деякі особливості набуття та поновлення статусу здобувача вищої освіти у 2024 році» (далі – Наказ № 910), яким до 01 січня 2025 року призупинено прийом заяв, проведення конкурсного відбору, укладання договорів про навчання між закладом вищої освіти та вступником та зарахування на навчання для здобуття третього освітньо-наукового рівня вищої освіти на денну або дуальну форми здобуття освіти за кошти фізичних та юридичних осіб.

Вбачається, що положення вказаного нормативно-правового акта не відповідають статтям 21, 24 і 53 Конституції України, а також порушують статтю 14 Європейської конвенції з прав людини, у якій йдеться про заборону дискримінації.

Зокрема, права осіб, які планували навчання в аспірантурі за власні кошти чи кошти своїх роботодавців, а не в межах державного замовлення, порушуються. Наказ № 910 унеможливорює забезпечення державою доступності вищої освіти та рівні можливості усім учасникам освітньо-наукового процесу, тобто є дискримінаційним.

Запроваджені МОН України забороняючі норми можуть бути сприйняті європейськими партнерами як такі, що не відповідають статтям 2 і 10 Договору про Європейський Союз, а також статтям 14, 20 і 21 Хартії основних прав Європейського Союзу.

Окрім того, Наказ № 910 зменшує передбачену законом певну автономію університетів. В умовах широкомасштабної війни, коли, з одного боку, існують проблеми з виконання Державного оборонного замовлення, а з іншого, – не вистачає фахівців для розв'язання актуальних технічних, технологічних та інформаційних викликів воєнного часу, посилення подібної політики централізації керування освітніми і науковими процесами в університетах вбачається недоцільним, навіть шкідливим.

Аспіранти беруть участь у численних наукових дослідженнях, зокрема з тематик, які необхідні для посилення нашої держави в різних сферах, зокрема й обороні. Окрім цього, оплата за навчання – це також дієвий інструмент фінансування закладів вищої освіти й можливість для їхнього розвитку.

Заявлена корупційна складова при прийомі заяв, проведенні конкурсного відбору, укладанні договорів про навчання осіб призовного віку для здобуття третього освітньо-наукового рівня вищої освіти, на нашу думку є сферою відповідальності правоохоронних органів, які покликані протидіяти відповідним ганебним явищам.

З урахуванням викладеного, звертаємося до Вас з проханням переглянути редакцію Наказу № 910 в напрямку усунення зазначених недоліків.

Відповідь просимо направити на електронну адресу:
centrekom_nanu@ukr.net

Голова профспілки
працівників НАН України

Анатолій Широков